

HỒI ỨC

Phạm Đình Long

(tiếp theo)

Mùn Mây cô gái Lào Ban Houisan!

Với vợ bộc Sĩ Quan Liên Lạc/ Tiểu Đoàn 33 Hoàng Gia Lào, tôi tiếp xúc với Đ/Tá Sisavath, TĐT/ TĐ33/ HGL. Trong một lần có chuyến tiếp tế từ Luang Prabang đến phi trường Khe Sanh, ông nói chuyện với tôi rất vui vẻ và cho biết tại Tiểu Đoàn ông cũng có Toán liên lạc VN là Tr/Úy Ly, Tr/Sĩ Mạnh (P2/ SĐ1) nếu có thêm tôi càng tốt. Sau đó, tôi được giới thiệu gặp Tr/Tá Thatthom, TĐP/TĐ (ông này trước làm Quận Trưởng quận Tchépone), Th/Úy Khâm La, B2/TĐ. Mọi người đều cởi mở hoà nhã nên cũng dễ thân thiện và thuận lợi cho công tác riêng của tôi. Tôi cho Sơn, con trai ông Bình, đi theo ở với tôi để vừa hỗ trợ, vừa thông dịch giúp tôi tiếp xúc với dân địa phương. Mọi việc suông sẻ tốt đẹp.

Vị Đ/Tá này có tới 6 bà vợ, bà chính ở thủ đô Luang Prabang, còn 5 bà sau ở chung với ông trong gian nhà lớn tại ngay BCH/ TĐ. Ông hút thuốc phiện hàng ngày loại tốt nhất (Première class- hiệu Dragon) nên béo trắng và hồng hào, chắc vì thuốc tốt? May mắn cho tôi không dính vào con đường này, vì lần đầu ông mời tôi hút thử, để xã giao lấy lòng ông tôi cũng thử nhưng sau đó tôi bị ói ra mật xanh mật vàng luôn. Thế là ông không ép tôi nữa.

Một lần có phái đoàn văn nghệ ở Luang Prabang đến thăm tiền đồn Ban Houisan, tối đến tổ chức đốt lửa nhảy Lâm thôn, đi vòng vòng quanh đồng lửa mùa vũ dân tộc Lào rất vui. Trong cuộc vui này tôi gặp cô Mùn Mây. Cô nói được tiếng Việt chút ít nên tôi rất thích thú và thoải mái ..muá. Quá nửa đêm cuộc vui mới chấm dứt.

Sáng hôm sau tôi lái xe Jeep theo đưa tiễn phái đoàn văn nghệ về lại phi trường Khe Sanh để họ bay về Luang Prabang. Th/Úy Khâm La và cha con ông Trưởng làng quá giang ngồi chung xe với tôi để xuống chợ quận Hương Hoá mua sắm đồ. Lúc đó tôi mới biết Mùn Mây là con gái ông Trưởng làng Ban Huoisa.

Trở lại Lào, cha con ông Trưởng làng mời tôi ghé lại nhà họ, nhà sàn khá lớn, chơi cho biết. Tôi được mời ở lại ăn cơm nếp với thịt trâu. Người Lào thường ăn nếp và ăn thịt trâu chứ không ăn thịt bò, thịt trâu lành và mát nhưng rất nhạt.

Sau đó, tôi thường thăm gia đình này với ý định sẽ xử dụng nơi đây như một địa chỉ thuận lợi để liên lạc với nhân viên của tôi khi cần, hầu tránh sự chú ý tò mò của Th/Úy Khâm La, B2/TĐ33/HGL. Đại Tá Sisavath thấy tôi hay ra chơi thăm gia đình này lại nghĩ là tôi thích cô Mùn Mây nên một hôm gọi tôi vào và nói sẽ làm mối cho tôi lấy cô ta. Ông nói cha con cô Mùn Mây rất thích và quý tôi. Tôi trả lời là đã có fiancé ở VN rồi. Ông cười nói là không sao cả. Ông cũng có vợ ở Luang Prabang nhưng ông vẫn lấy thêm ở đây 5 bà nữa. Có sao đâu? Biết trả lời sao đây?!

Thực ra tôi cũng rất cần một địa điểm an toàn để tiếp xúc và hội thảo với nhân viên xâm nhập lấy tin tức ở đường mòn HCM về. Nhà của ông Trưởng làng thật quá thích hợp và thuận lợi vì dân làng lui tới nhà ông là chuyện bình thường mỗi ngày. Hơn nữa ông lại có đất trồng lúa và bắp ở sâu trong rẫy, có chòi gác trộm và bẫy thú. Tôi có thể lấy lý do đi thăm rẫy để gặp nhân viên sẽ ít bị để ý. Thêm nữa, tôi có thể nhờ

Sơn thuê mượn người gác giữ chòi đuôi thú về phá rẫy. (Người này cũng là nhân viên mà tôi tuyển mộ nên nhất cử lưỡng tiện – vừa tiện tiếp xúc vừa để báo động hỗ tương bảo vệ nhau.)

Để tránh những phiền lụy rắc rối khó tiên đoán trước tôi không muốn mất lòng Đ/Tá Sisavath và cũng để có lý do tự nhiên lui tới nhà Mún Mây nên tôi cảm ơn Đ/Tá và nhận lời nhưng khéo léo trì hoãn bằng cách nói để làm fiancé trước rồi tính sau... Thế là vui vẻ cả làng. Tôi có thêm một vỏ bọc nguy tích vững vàng để đến nhà Mún Mây theo ý muốn. Có khi tôi đi thăm rẫy hái bắp với nàng. Có khi tôi ở lại qua đêm đi mua lâm thôn, uống rượu cần. Chỉ có mắm ngoe là tôi chịu thua không tài nào ăn được vì rất nồng và nặng mùi.

Mắm ngoe làm như sau: Chọn một loại nhái con vì ruột nó còn sạch?

Đập chết rồi đem rửa rồi bỏ vào một ống nửa, trong ống có bỏ một vài loại lá gì đó

ĐƠN VỊ 101

Vòi phượng chàm

Sống Để Bụng Chết Mang Theo

tôi không biết tên. Cứ thế lớp lá, lớp ngoe trộn với nhau trong ống được bịt kín lại bằng lá mù u, xong đem treo trên bếp khoảng hơn một tuần là có mùi thì lấy ra ăn được. Thường là quệt ăn với nếp.

Nếp nấu trong ống giang ăn rất ngon: Bỏ nếp vào ống giang xong cho nước vào vừa đủ. Bịt kín lại vùi vào tro nóng hoặc nướng trên than nóng, khi ống giang khô đổi sang màu nâu vàng là nếp chín. Đập lấy ra ăn với chuối cau thật tuyệt!

Người Lào rất hiền hoà, an phận, và dễ thương. Hơn một năm trời sống hoà nhập với họ, tôi chưa bao giờ thấy một lần nào có sự tranh cãi hay thưa kiện ở trong làng phải mang đến Trưởng làng phân xử. Mún Mây cũng không ngoại lệ. Tôi sai đi đâu cũng đi, bảo gì cũng nghe, thật dễ thương. Tôi đi về,

vắng mặt thất thường và bất ngờ không bao giờ nàng thắc mắc hay hỏi gì. Do đó, công việc của tôi tiến hành tương đối thuận lợi và kết quả.

Tôi tuyển mộ huấn luyện được 6 Toán (mỗi toán 3 người) đặt tại các nút chặn bắt buộc (passage obligé) trên đường mòn HCM, đoạn Trung Lào, để ghi nhận tin tức, mức độ xâm nhập của quân CSBV. Ngoài ra có một toán lưu động 7 người đi thám sát các lộ trình nhánh mới của đường mòn, ghi nhận về bổ túc so sánh với không ảnh.

Tin tức ghi nhận về mức độ xâm nhập của quân CSBV trên đường mòn càng ngày càng gia tăng cao, B52 bắt đầu thả bom đánh xuống đường mòn.

Tôi được lệnh rút Toán về Khe Sanh, rời mục tiêu đường mòn HCM ở trung Lào, sau gần 2 năm hoạt động.

Giã từ Mùn Mây, người vợ Lào vô bọc nguy tích hỗ trợ viên của tôi, tôi buồn và ân hận, nhưng làm sao được!! Hát bài “Buồn ơi! Chào Mi!” vậy. Bởi vì chí còn mong tiến bước, sức thì rất sung, lòng đầy ước vọng, quyết đi cho hết đoạn đường dài. Trách nhiệm đối với Tổ Quốc!! Phải “Tự Thắng Chi Huy” thôi!

Xin được có lời này tạ lỗi! Cô gái Lào Mùn Mây chất phác Ban Huoisan mà hình ảnh em quỳ gối trên sàn trước căn nhà hôm giã biệt, hai tay chấp trước ngực, mắt mở to, hai dòng nước mắt lăn dài trên má đang nhìn tôi. Một đi không trở lại. Biết nói gì đây khi hai dòng đời chia đôi mình rồi. Chẳng có ngôn từ nào là đủ, là thật. Hứa hẹn chỉ là giả dối! Tôi đã có lỗi từ ngày đầu đến với em, vì đã không thật!

Xin một lần nữa tạ lỗi. Hình ảnh em quỳ gối chấp tay, nước mắt lăn dài trên má như chấp nhận nuốt hết thương đau buồn tủi một mình, vẫn mãi khắc sâu trong tâm tưởng tôi. Thật sự là một dầy vò

trừng phạt.. kẻ lừa dối. Xin cho tôi được nói một lời ăn năn!

Về Khe Sanh, tôi tiếp tục hoạt động được hơn 6 tháng thì chấm dứt nhiệm vụ vì bị nội tuyến. Một thông dịch viên đã tiết lộ lý lịch và nhiệm vụ thật của tôi cho Hà Nội biết. May mắn là ta thu được tài liệu trên xác dịch và phát giác ra kế hoạch. Chúng dự định cho đặc công lên Khe Sanh tìm ám sát tôi. Vì vậy tôi phải rời mục tiêu và đổi vùng hoạt động.

Tôi về trình diện BCH đơn vị và được tuyển chọn vào Toán R

Trung ương Cục R

Tôi được ở Saigon hai tháng để thu thập tìm tài liệu liên quan đến R hầu viết kế hoạch xâm nhập. Sau hai tháng ở Saigon, tôi khăn gói quả mướp lên đường làm anh giáo làng nghèo lang thang ở các quận lỵ suốt dọc biên giới Vùng III từ Đức Hoà, Đức Huệ (Tỉnh Hậu Nghĩa) qua Gò Dầu, Hiếu Thiện. Nhân đây, xin được kể để tạ lỗi với người con gái tên Thom, cũng tại Gò Dầu mà tôi đã quen và gặt gẫm tình cảm của nàng, để lợi dụng cửa tiệm sửa xe ô tô của gia đình nàng, cũng như xe sinh tố của nàng ở trước cửa để làm địa chỉ thuận lợi vô tình nhận thư từ tin tức cho tôi. Khi đi, tôi đã không có một lời tạ từ giải thích, vì biết nói gì đây? Tôi rất sợ người đẹp khóc. Trời Đất cũng buồn mà!!!

Tôi lên vùng biên giới Phước Tân, Bến Sỏi, Tây Ninh làm lái buôn bò lậu, gây dựng cơ sở xong, tuyển mộ nhân viên dân chính thay mặt tôi nằm thường trực tại địa phương để thu thập tin tức báo cáo về cho tôi qua các địa chỉ thuận lợi.

Rồi tôi lên Bình Long, Lộc Ninh, long đong xuôi ngược đường biên giới. Tại Bình Long trong vỏ bọc thầy giáo trường Vĩnh Sơn, tôi làm quen được với cô thư ký quận tên Thịnh. Cô giúp tôi dò tìm danh sách các cư dân ở những vùng xôi đậu bất an ninh, sàng lọc tìm những kẻ nghi ngờ có thân nhân VC. Tôi tới tiếp xúc mua chuộc, tuyển mộ họ làm nhân viên. Cô Thịnh rất xinh nhưng rất tội. Cô có một người yêu bị tử trận.

Một buổi tối định mệnh, cô đi chơi khuya về bị nhân dân tự vệ tưởng lầm là du kích bắn cô gãy chân phải cưa và mang chân giả. Nhưng cô vẫn chạy xe VéloSolex được. Cô giúp tôi rất nhiệt tình, đi cùng với tôi lên Lộc Ninh đến các xã ít an ninh, thăm các đồn điền cao su. v.v..

Thời gian được hơn 3 tháng, tôi thấy cô tỏ lộ cảm tình sẵn sóc tôi quá mà tôi thì không thể nói thật được. Hơn nữa mục tiêu của tôi cần tiến tới là R. chứ các cấp Xã, Huyện thuộc trách nhiệm Toán địa phương. Do đó tôi lại phải nói dối là đòi trường dạy học và tạ từ nàng. Cả hai cùng buồn!!

Dấu vết chiến tranh còn sót lại trên đất Lào

Vạn pháp do duyên sinh! Tôi tin tưởng mãnh liệt yếu tố May Mắn quyết định kết quả thành bại trong công tác thật nhiều. Trải qua nhiều kinh nghiệm thực tế đã khiến tôi thấy như vậy.

Một lần về Biên Hoà xả hơi đi nhậu lai rai với một người bạn cùng đơn vị hoạt động tại địa phương Biên Hòa. Anh nghe tôi than thở đi mò R... long đong, vất vả quá. Anh cho biết ở Bar Blue Diamond, khu 28 gần Biên Hoà, có một cô tên Linh Chi, trước là ca ve gái nhảy ở bên Miên, khu vực đồn điền cao su Mimot gần vùng lười câu. (Vùng này không ảnh Mỹ ghi nhận có nhiều nhà tôn có antenne cao. Nghi vấn BCH/Cục R

nằm ở đây. Tôi cần tìm hiểu nên tôi đang định tuyển mộ nhân viên trước là thợ cạo mũ cao su làm cho Pháp. Họ am tường địa thế và dễ xâm nhập mục tiêu.)

Tôi bắt đầu tiếp xúc với Linh Chi trong vỏ bọc nhà thầu xây cất, giao du rất rộng, có tiền và chịu chơi. Tôi tìm hiểu, dò biết được nhược điểm của đầu mối là đương sự làm cave ở Miên cũng có tiền, có mẹ và 2 con nhỏ ở Saigon. Một lần về thăm mẹ và con, cô ở quá hạn Visa nên trở lại Miên không được, phải ở lại VN. Trong khi chưa xin được căn cước, cô đi làm gái tiếp rượu tại Bar Blue Diamond và cặp bồ với một khách Mỹ, nhân viên của hãng thầu RMK/Hoa Kỳ. Tiền bạc không thiếu hụt nhưng hàng tháng phải đóng hụi chết cho Cảnh Sát vì chưa có căn cước – đây là nhược điểm của đương sự.

Tôi sẵn sàng giải quyết cho cô có căn cước ngay để gây tin tưởng và chứng tỏ khả năng sức mạnh giao tế của mình. Kế tiếp theo tôi yêu cầu phía đối nhiệm giải quyết gạt tên bỏ Mỹ của nàng đi chỗ khác chơi, để tôi độc chiếm khai thác tìm hiểu đầu mối. Tôi trở thành bồ của Linh Chi. Để nàng tin tôi tôi đưa, thỉnh thoảng tôi đưa nàng về Saigon thăm mẹ và dắt 2 đứa con nàng đi chơi. Lúc này tôi còn độc thân vui tính chỉ có bồ thôi nên cũng không sợ cháy nhà. Tuy nhiên, đôi lần gặp bè bạn bị chê bai sỉ vả quá, vì độc thân phơi phới, có xe, bê ngoài có vẻ có tiền (ngụy tích vỏ bọc) mà lại cặp bồ với gái nạ dòng có con! Biết nói gì đây? Gặp thời thế, thế thời phải thế... thôi! Lại lấy phương châm cầm nang “Tự Thắng Đề Chi Huy“ và cứ thế cúi đầu làm ngơ... tiến lên rút ngắn... đoạn đường dài...

Tôi khai thác khả năng của nàng. Tôi ghi nhận rằng nàng có khả năng quen biết rộng ở vùng Mimot. Cụ thể nàng có 2 người bạn rất thân hiện còn làm cave ở khu vực này và nàng có thể liên lạc được. Vấn đề trở lại Miên cũng có thể giải quyết được không khó chỉ cần có đủ tiền hối lộ là xong. Tôi lên kế hoạch cho nàng trở về Miên với đủ mọi hứa hẹn!

Một vấn đề vui nho nhỏ trở thành to... là để cho nàng tin tôi nhiều, tôi phải cố gắng thoả mãn mọi nhu cầu của nàng, mà nhu cầu tình dục của nàng rất mạnh. Tôi thật sự không kham nổi, nên báo cáo sự việc cụ thể thực tế về Toán. Tôi được gọi về BCH đơn vị và gặp một chuyên viên phía đối nhiệm sang hướng dẫn tôi học về Anatomy (cơ thể học)... Tôi đã “Nhảy dù - Cố gắng” vã mồ hôi, hò dzô ta kéo cày lên núi để chu toàn nhiệm vụ. Và đường trường xa, tôi đã đưa được nàng về dinh bên Mimot. Tôi lên Bình Long lập cơ sở an toàn (Nhà An toàn) tuyển mộ nhân viên, huấn luyện trang bị kỹ thuật cần thiết để xâm nhập bằng đường bộ sang bắt tay với đầu cầu có sẵn ở mục tiêu, lấy tin và tài liệu về...

Nhưng... mưu sự tại Nhân... thành sự tại Thiên!

Long đong... lại long đong!!!!!!

Buổi tối trước ngày 2 nhân viên của tôi (*thợ cạo mũ cũ của đồn điền cao su Terre Rouge*) lên đường xâm nhập, nhậu sao không biết, sinh cãi nhau và nổ súng chết một người. Thế là phải hoãn kế hoạch lại. Tiếp theo, tôi bị hơi, hay mũ cao su gì đó gây dị ứng ngứa khắp người. Các kẽ tay của tôi nổi lên những mụn nước nhỏ, vỡ ra lan gây ngứa, tôi gãi như khi không chịu được phải về Saigon đi bác sĩ chuyên môn về da liễu. Bác sĩ Út chữa cho tôi cả tháng mới đỡ.

Người khác thay tôi tiếp tục kế hoạch nhưng đầu mối Linh Chi không liên lạc được với tôi đã tự động trở về lại VN khiến kế hoạch bị thay đổi.

Sau khi trị bệnh khỏi, tôi về lại Toán. Một buổi chiều bất ngờ được lệnh gọi vào trình diện BCH, gặp Đ/Tá CHT nhận lệnh chuẩn bị hành trang đi 3 tháng công tác. Đúng 05:00 sáng ngày hôm sau, tôi phải có mặt tại BCH.

Đúng 05:00 giờ sáng tôi vào BCH đã thấy Tr/Tá trưởng Đ.67 cùng Th/Tá S. ngồi trên xe jeep đợi tôi. Khi di chuyển trên xe, tôi trò chuyện hỏi dò để xem nhiệm vụ làm gì hầu chuẩn bị tư tưởng đáp ứng cho đúng, nhưng không ai biết rõ.

Tr/Tá trưởng Đ.67 (phụ trách vùng lãnh thổ QĐ.III) cho biết Tr/Tướng Đỗ Cao Trí, TL/QĐIII, muốn thành lập một Toán đặc trách hoạt động riêng biệt trong lãnh thổ nhưng hoạt động độc lập, do đó đã liên lạc với ĐV.101 cho biệt phái người có khả năng thi hành tốt. Tôi và Th/Tá S. được đơn vị chọn biệt phái.

05:4 giờ, chúng tôi lái xe vào BTL/QĐ đến thẳng bãi đáp trực thăng cạnh P2/BTL. Nơi đây đã có Đ/Tá Lê Đạt Công, trưởng P2, đứng đợi cạnh phi cơ đang nổ máy. Sau phân giới thiệu trình diện Đ/Tá, tất cả lên trực thăng... bay đi!

Mọi người đều im lặng, chỉ có tiếng cánh quạt kêu phần phật. Tôi thấy trực thăng bay theo QL.1 hướng tỉnh Hậu Nghĩa, quận Đức Huệ, Đức Hoà (vùng mật khu vườn thơm Lý Văn Mạnh) qua sát biên giới vùng Mỏ Vẹt (Bavet). Vùng này có một trường huấn luyện đặc công của VC, ở phía phần đất Miên. (Tôi biết rõ vì thời gian hoạt động trong Toán R, tôi thường xuyên ghi nhận, nhật tu những tin tức trận liệt để tìm hiểu lên kế hoạch tìm kiếm tuyển mộ người có khả năng đi lại, tiếp cận xâm nhập mục tiêu.)

Thấy trực thăng bay quá thấp thật nguy hiểm vì tôi đã ghi nhận vùng này VC. có sử dụng hoả tiễn tầm nhiệt SA7, tôi vội báo cáo ngay cho Đ/Tá Công biết cho trực thăng bay lên cao ra khỏi vùng. Trực thăng rời vùng bay trở lại QL1 lấy hướng lên Tây Ninh, lượn một vòng trên vùng ngã ba Sa Mát, nơi có Trại LLDB Suối Đá. Tôi thấy có một lán gần đó đang cháy khói còn đậm. Đ/Tá Công quay lại hỏi tôi có biết là đâu không? Tôi trả lời ngay đó là ấp tên Việt Nam. (Tôi biết rõ vì đây là vùng hoạt động cũ của tôi trong thời gian ở Toán R.) Sau đó trực thăng bay về Tây Ninh và đáp xuống sân TK/Tây Ninh. Đ/Tá Công xuống trực thăng và đi thẳng vào BCH Tiểu Khu, lúc sau ông đi ra, với một tù binh VC được giải theo.

Trực thăng bay về Chi khu Hiếu Thiện, đáp xuống sân Chi khu, Đ/Tá Công ra lệnh cho tôi và Th/Tá S. mang túi sách

hành lý xuống đi theo ông. Ông không vào Chi khu mà đi thẳng ra phố Quận vào một tiệm bán than củi và gạo, cho gọi người con trai chủ tiệm ra bảo đưa chúng tôi đi nhận nhà. Còn ông quay ra đi ngay không dặn dò chỉ thị làm gì hết?

Một tuần lễ lang thang trong phố Quận, không có ai liên lạc với chúng tôi. Th/Tá S. hỏi tôi làm cái gì, đâu là trọng tâm công tác nhiệm vụ? Chẳng có lệnh lạc chỉ thị gì làm sao biết mà làm!! Tôi có ý kiến là về gặp Đ/Tá Công xin chỉ thị rõ ràng. Ông đồng ý ngay vì nằm một tuần lễ hao tiền túi và chán quá. Thế là hai anh em dzọt về Saigon, rồi lên Biên Hoà vào P2/BTL xin gặp riêng Đ/Tá Công. Chúng tôi đã không trình bày được rõ ràng lý do tại sao chúng tôi lại trở về. Tôi nhận xét thấy thái độ của Đ/Tá Công có vẻ ít thiện cảm với chúng tôi và rất hách. (Lúc mới vào phòng, tôi thấy ông đang gõ vào cái ly gọi Tr/Tá phó phòng mang cà phê vào cho ông.)

Thực sự tôi không biết nhiệm vụ chính là làm cái gì để nói vào trọng tâm nên tôi trình bày tổng quát tình hình địch trong vùng khá đầy đủ chi tiết (tôi đã hoạt động ở vùng này trước) và điểm nổi bật nhất là hoạt động kinh tài của VC suốt dọc biên giới, đường bộ có 2 nơi là - Phước Tân, Bến Sò. Ở đây có một trại LLDB thuộc B.16. Mặt hàng chính của chợ này là buôn bò nhập lậu. Chợ Trời Gò Dầu Hạ rất đông, đủ mặt hàng nhưng mặt hàng chính là đồ sứ Trung Cộng, cam Nam Vang...v.v...

Đường thủy dọc theo sông Vàm Cỏ có những bến đò hàng lậu như Bến Kéo, Bến Nhị Bình... với mặt hàng lậu chính là thuốc Tây. Vấn đề ăn tiền hối lộ xảy ra thường xuyên và nghiêm trọng nên các giới chức hành chánh địa phương như Quan Thuế, Cảnh Sát không kiểm soát chặt chẽ hàng hoá nhập vào qua ngã biên giới này. Nơi đây là một lỗ hổng lớn để VC kinh tài và chuyển được cả vũ khí vào thành phố. Khi vừa trình bày vừa quan sát nét mặt của Đ/Tá Công, tôi thấy ông chăm chú nghe nên biết là đã đi gần đúng vào vấn đề... Quả đúng như tôi đoán, khi tôi trình bày xong, ông chỉ tôi nói:

- Ông Đ/Úy này trở lại làm việc, còn ông Th/Tá này trả về lại đơn vị gốc.

Đ/Tá yêu cầu tôi chỉ báo cáo trực tiếp cho ông thôi. Ông cho gọi một Tr/sĩ tên Năm (người địa phương Gò Dầu) là thẩm vấn viên ở Biệt đội quân báo lên đặt dưới quyền xử dụng của tôi. Một tuần sau Đ/Tá lại gửi cho tôi một nhân viên Cảnh Sát đặc biệt. Đơn vị gốc của tôi cũng tặng phái cho tôi một Th/sĩ (trước là Võ sư huấn luyện nhu đạo) đi theo bảo vệ tôi vì tất cả chúng tôi hoạt động chìm. Tôi và Th/sĩ cận vệ thuê một căn nhà nổi sát bờ sông Vàm Cỏ đối diện với căn cứ của Giang Đoàn 40 ngăn chặn bên kia sông. Hai nhân viên kia ở riêng,

Dưới nắng hè gay gắt tại Kamphchia, 1971.

chúng tôi chỉ gặp nhau ở địa chỉ thuận lợi khi cần và có hẹn.

...Thế là tôi lại về vùng biên giới...

Trong hơn một năm làm Trưởng Toán đặc trách linh tinh, đủ thứ sự việc được báo cáo. Một sự việc lớn nhất tôi ghi nhận là có sự thay đổi gần như 100% các cấp Trưởng ở Tây Ninh có liên quan đến vấn đề ăn hối lộ đích thân hay liên quan, như Đ/Tá Tỉnh Trưởng, Chánh Án Trưởng Ty Cảnh Sát, Trưởng Phòng Cảnh Sát Đặc biệt, Tiểu đội trưởng QC/Tư pháp bị thuyên chuyển khỏi Vùng III. Tr/Tá quận trưởng quận Hiếu

Thiện bị kỷ luật giải ngũ. Trưởng Ty Quan Thuế Gò Dầu Hạ mất chức. Trưởng đồn Cảnh Sát biên giới bị thuyên chuyển...

Cuối cùng trước khi có cuộc hành quân qua Miên 3 tháng tôi được lệnh sưu tầm tin tức về toàn bộ hệ thống đồn bót Miên dọc biên giới giáp với lãnh thổ QĐ.III. Tôi đã ăn nhậu mua chuộc lẫn dọa dẫm tên Đ/úy Suong Khanh, sĩ quan làm việc ở BTTM/Miên, mỗi lần gặp đương sự về chợ Trời biên giới nhậu nhẹt gái gả... Kết quả, tôi đã sao được bản đồ toàn bộ hệ thống đồn bót Miên dọc biên giới có cả ghi chú quân số nộp về P.2 /QĐ III. Tôi được Tr/Tướng thưởng 50.000 đ.

Tôi xin trở về Đơn vị gốc vì Đ/Tá Trưởng P2 bắt tôi xâm nhập vào đường dây buôn thuốc phiện ở biên giới do tên Tàu lai Hai Diệp tổ chức. Tôi sợ bị kẹt. Nếu vỡ lở ra, ai cũng chạy tội cả, thì tôi bị té thân oan uổng. Tôi về trình bày với Đ/tá CHT, vì thế đơn vị cho gọi tôi về đi học Khoa Tình Báo Tham Mưu Cao Cấp.

Đang theo học Khoá I TM/TB/CC thì cuộc hành quân qua Miên khai diễn, và rồi tôi được tin Tr/Tướng Đỗ Cao Trí bị tử nạn phi cơ trực thăng trên vùng trời Tây Ninh. Tôi bồi hồi nhớ đến Tr/Tướng có một lần bay đến đồn biên giới Gò Dầu Hạ không báo trước. Lúc đó, tôi đang lang thang ngoài chợ Trời thì được lệnh gọi về đồn Cảnh Sát biên giới gặp Tr/Tướng ngay. Vào đồn, tôi được Đ/Tá Công đưa lên lầu gặp Tr/Tướng. Lúc đó ở dưới lầu tôi thấy các Tướng Thịnh, Tướng Chinh..., Lúc đó, tôi, mặc đồ dân sự, đi dép như dân buôn, đứng cạnh Tr/Tướng Trí và trả lời những câu hỏi về tình hình bên kia biên giới, phân đất Miên mà tôi đã báo cáo....v.v.. Thật là một kỷ niệm đáng nhớ.

Trước khi Tr/Tướng bị tử nạn nổ trực thăng khoảng 2 tuần lễ, tôi có gặp người cố vấn đối nhiệm cũ khi tôi là Trưởng T13 ở Khe Sanh. Tôi khá thân với vị cố vấn này nên hơn 4 năm mới gặp lại ông ta rất vui. Ông mời tôi lên cafeteria trên lầu rạp Rex trò chuyện. Trong câu chuyện, tôi nói đang đi theo

Tr/Tướng Đỗ Cao Trí. Ông nói có một ông Tướng đỡ đầu thì cũng tốt nhưng điều cần thiết là phải chọn và biết rõ tài năng đức độ vị Tướng đó. Ông nói rất quý mến tôi nên cho phép ông có lời khuyên là không nên chọn theo Tướng Trí? Tôi hỏi tại sao? Ông ta trả lời mơ hồ là Tướng Trí không được tốt lắm, rồi chuyển câu chuyện sang hướng khác không bàn về vấn đề này nữa. Tôi cũng không mấy chú ý quan tâm tới câu chuyện này vì chắc ông ta nghĩ tôi là tù viên.

Nhưng khi nghe tin Tr/Tướng Trí bị tử nạn, nỗ lực thăng tôi chợt có linh cảm là có vấn đề ở đây? Và trong tai nạn nỗ lực thăng này có một K.19 là Th/Tá Nguyễn Anh Tuấn, tù viên của Tr/Tướng bị tử nạn theo.

Học xong khoá I Tình Báo Cao Cấp, tôi trở về trình diện đơn vị. Chưa được nghỉ phép ngày nào thì tôi lại được lệnh sang công tác bên Kampuchia, đặc trách vùng biên giới từ Tịnh Biên đến Tịnh TaKeo.

Vào ngày tích sĩ quan liên lạc, tôi bay trực thăng sang tỉnh Takeo gặp Th/Tướng Kong Chatt, Tỉnh Trưởng và được ông cho ở ngay trong dinh với ông. Thời gian này nạn cấp dzuôn (giết người Việt) vẫn còn mạnh. Trong tỉnh Takeo chỉ còn duy nhất một người Việt lai Pháp là viên chức hành chánh làm việc trong tòa Tỉnh nên tương đối an toàn. Hơn nữa ông ta là Pháp lai nhiều hơn Việt. Lúc đầu toán liên lạc ngoài tôi ra còn có 1 đại úy của P2/SĐ21BB/VN và một nhân viên của P2/QĐIV. Nhưng 1 tháng sau, sĩ quan liên lạc của SĐ21/VN được rút về, nên chỉ còn có tôi và nhân viên của P2/QĐ IV. (Thực ra người này là nhân viên của MACORD thuộc Toà Đại sứ Mỹ ngày tích đặt vào Toán tôi.)

Lực lượng chính của Tỉnh có một Tiểu đoàn địa phương quân. Ngoài ra có một Đại đội Mike Force là người Miên gốc Việt, đa số gốc ở Trà Vinh, trước thuộc LLDB ở Long Hải, Vũng Tàu VN, được tuyển và tình nguyện trở về Miên. Đại đội này là nòng cốt tổng trừ bị cho Tỉnh. Đại đội trưởng là

Đ/Úy Woanh (cấp bậc đồng hoá). Vì tình hình cấp dzuôn rất mạnh nên khi ra ngoài đi đến các quận trực thuộc, tôi thường đi chung xe Honda 90 với Đ/Úy Woanh. Đương sự rất thân thiện với tôi vì thấy tôi ở ngay trong Dinh và lần nào đi hành quân ông Tướng cũng yêu cầu tôi đi theo cạnh ông.

Ông Tướng này rất tin vào bùa ngãi thần linh. Ở trong sân toà Tỉnh có một cây đa rất lớn. Dưới gốc cây có một cái miếu thờ một con trăn khá lớn. Mỗi lần đi hành quân, ông đều ra đó khấn lạy rồi quấn khăn đỏ quanh cổ, mồm ngậm tượng Phật... và ông luôn luôn được an toàn?! Không biết vấn đề linh thiêng ra sao... nhưng một lần tôi theo ông hành quân vùng quận Angtassom, lính dàn hàng ngang nằm ngoài bờ ruộng đợi pháo binh bắn phủ đầu vào làng, ông đứng lên cầm can chỉ huy ngoắc cho lính đứng dậy xung phong vào mục tiêu. Khi đạn ở trong làng bắn ra xối xả, lính của ông nằm im không dám tiến, nhưng ông vẫn đứng mồm ngậm tượng Phật. Tôi đứng sau ông cạnh một cây thốt nốt. Đạn bay vào thân cây “Chát! Chát”, nhưng ông vẫn tỉnh khô đứng ngoắc can ra hiệu lệnh tiến. Khi lính vẫn nằm yên, ông tức giận nhả Tượng Phật đang ngậm ở miệng ra hét,

- Debout! Avancez tous! (Đứng dậy! Tất cả tiến lên!)

Vừa nói xong, ông trúng một loạt đạn và ngã gục xuống. Ông bị một viên vào bụng, một viên vào ngực, trong khi pháo binh bắn dập vào làng!!!! Th/Tướng Kong Chatt đã tử trận. Có phải vì nhả bùa hộ mệnh là Tượng Phật đang ngậm trong miệng ra chẳng?! Tôi không biết.

Người thay thế Tướng Kong Chatt là Đại Tá Ly Van Smutth nói tiếng Việt rất rành vì ông học trường Chasseloup Pháp ở Việt Nam. Vì thế, thái độ đối xử của ông với VN có cởi mở dễ chịu hơn.

Chuyện về một đầu mối Cục R

Trở về VN, trong khi chờ nhận công tác mới (?), tôi đến Trung Tâm Thẩm Vấn Quốc Gia mượn đọc các cung từ từ

binh cao cấp để nhật tu trận liệt và tìm các đầu mối có liên hệ với R, nếu có. (Ở đây, tôi móc nối xây dựng được một đầu mối là Thượng Tá /Tham mưu Phó /Phân khu 6 /Cù Chi với hứa hẹn giúp cho đương sự cải danh sang chế độ Hồi Chánh nếu hợp tác có được kết quả cụ thể.)

Rồi cuối cùng, tôi lại rờ được R ngay tại Trung Tâm Chiêu Hồi Thị Nghè ở Saigon trong một lần đến thăm Trung Tâm mượn đọc hồ sơ các hồi chánh viên có nghi vấn chưa khai thật chức vụ. Tôi được giới thiệu gặp tên Nguyễn Văn Bá bí danh Hai Quang. Tên này khai là cán binh Công Trường SĐ5 CSBV nhưng nói tiếng miền Nam rất. Trong ngục tích là phóng viên nhà báo, tìm hiểu về đời sống sinh hoạt ước vọng của các hồi chánh viên, tôi được phép tiếp xúc trò chuyện thoải mái với hồi chánh viên mà không có sự giám sát của nhân viên Trung Tâm. Tôi đã tạo được phần nào sự tin cậy, nên đương sự có cởi mở hơn khi tôi hứa sẽ giúp đương sự qua sự quen biết của tôi với Trung Tâm để chóng được ra làng Chiêu Hồi sống đời sống người dân thường. Đương sự nhờ tôi liên lạc với vợ tên Xuân và 2 con ở Tân Trụ, Long An. Tôi đã tận tình giúp đỡ và đưa vợ cùng 2 con của anh ta đến thăm. Anh rất xúc động và cảm ơn tôi.

Tình thân giữa tôi và anh ta trở nên thân hơn, và càng thân hơn khi tôi xin cho anh ta được ra sống ở khu nhà chiêu hồi đường Vĩnh Viễn, Ngã Bảy. Rồi vợ con anh ta cũng được dọn đến chung sống. Kết quả anh ta đã tiết lộ cho tôi biết anh ta là cần vụ của Sáu Thanh (tức Cao Đăng Chiếm mang cấp Tướng VC.) bị lạc trong một lần chạy bom B.52, trốn dưới hầm, rồi ra đầu thú xin hồi chánh khi thấy quân VNCH lục soát.

Tôi đã thu phục được tên Bá, xin cho vợ anh ta có việc làm trong một tiệm bán hàng lẻ. Chị ta đã làm gạch nối giới thiệu tôi với tên Louis Nguyễn Văn Trung, trưởng phòng án soát tài liệu của Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam ở Xã Hiệp Đức, Mỹ Tho .v.v... Nhưng đầu mối quan trọng nhất đương sự tiết lộ là Nguyễn Thị Sự, giáo viên dạy Pháp Văn tại Trường Laurier

và Đức Trí, giữ một chức vụ quan trọng trong đường dây Sinh Viên Học Sinh vận trong địa bàn Saigon -Chợ Lớn.

Tôi đã mất gần 9 tháng lên kế hoạch tiếp xúc (3 lần y thị dọn nhà bỏ trốn, làm thẻ Chiêu Hồi giả cho y thị đi tiếp xúc, gặp chồng ở Trảng Bàng hoạt động ở PK.6/Củ Chi và đem quà (cặp kính cận thị) của Hiệu Trưởng trường Chu Mạnh Trinh cho người anh ruột của tên này ở vùng Mật khu Hồ Bò...), theo dõi chụp ảnh y thị ở tất cả những nơi những người mà y thị gặp, xem lên, ghi được một số tên và địa chỉ y thị ghi trong một cuốn sổ nhỏ... Thật là long đong,nhưng thích thú!!!

Nhưng “Nguyên tắc ngăn cách An ninh và Bảo mật công

Cuộc hành quân vào mật khu VC.

tác cùng đầu mối”... Sau 9 tháng tôi vừa với tay sờ được vào R thì có lệnh chấm dứt bỏ ngang đầu mối con mồi R?

Khó hiểu nhưng là “nguyên tắc” có những lý do của “nguyên tắc”.

Sau này vào tù, tôi bị CS quay mù mịt về đầu mối này. Chúng tự giới thiệu là sĩ quan phản gián của Bộ Nội Vụ và trưng ra được hồ sơ về đầu mối mà tôi thiết lập với bí số của tôi ký ở dưới. Câu hỏi chủ yếu chúng muốn biết là tôi giao đầu

môi cho ai? Chúng nói có thể cả đời của một chiến sĩ điệp báo (danh từ VC sử dụng) may mắn mới gặp được 1 đầu mối như vậy sao lại chấm dứt? Chúng không tin và bắt tôi khai ra bàn giao cho ai? Có phải Mỹ? Chúng theo đuổi truy hỏi tôi từ Trại tù Nghĩa Lộ, Khe Thắm, Hoàng Liên Sơn... đến Trại 6 Thanh Chương, Nghệ Tĩnh.

Câu trả lời của tôi là “Không biết”. Đó là sự thật bắt buộc! Một lần chúng quay tôi 3 ngày liên tiếp không cho tôi ăn trưa, đòi giải thích, rồi dụ ngọt... cho đường Cuba, thuốc Lào, thuốc lá Tam Đảo. Chúng cho nghỉ 1 ngày để suy nghĩ, nhớ lại. Chúng cho biết cứ sử dụng những danh từ chuyên môn nghiệp vụ vì chúng đã tốt nghiệp Đại Học Tinh Báo chuyên môn nên hiểu được các danh từ chuyên môn của Tinh Báo Mỹ. Chúng huênh hoang thật ngu mà không biết đó là “Nguyên tắc Ngăn Cách” căn bản đầu tiên. Kệ chúng thôi, sau 1 ngày nghỉ lao động... trà đường... thuốc lá... Buồn cho thế sự thăng trầm, tôi lại thấy vui là có thể chơi trò “Gậy ông đập lưng ông” cũng thú vị!

Chúng đã tự bạch hoá ra thân phận của đầu mối là vợ của một cấp Tướng của bọn chúng. Thực tế là đầu mối đó mới được chấm định chứ chưa tuyển mộ được thì tôi đã được lệnh chấm dứt. Gạch nói với đầu mối là tên Bá thì đã bị chết. (có thể là bị ám sát chết vì đang ngủ trong phòng không rõ ai thả lựu đạn vào -vợ đương sự cho tôi biết) Ai giết? Không rõ. VC thủ tiêu vì chúng phát giác ra liên hệ đầu mối chăng? Không có lý, vì như vậy tại sao sau 13 năm chúng còn truy tìm tôi trong tù để tra hỏi về đầu mối này?

Giải đoán cao nhất là Mỹ có thể tiếp tục tiến tới sử dụng đầu mối này? Điều này là điều VC lo sợ nhất nên chúng truy tìm hỏi cho ra. Tôi là gạch nói duy nhất còn lại có liên hệ biết đầu mối này, nên chúng quay hỏi cho ra sự thật? Mà sự thật rõ ràng là tôi “Không biết”, chỉ có thể thôi. Tôi đã cho chúng biết đó là Nguyên tắc “Ngăn Cách” căn bản trong Tinh Báo cộng với Nguyên tắc “Tri Quyền”, chỉ nên biết điều được biết mà

thôi. Chúng đành im lặng chấp nhận, hết huênh hoang nói là đã nghiên cứu học biết rồi! Không biết có quê không, chúng hỏi tôi mấy câu vớ vẩn. Các cán bộ Trại đối xử với Trại viên ra sao? Có đúng chính sách không? Tôi trả lời thẳng là đa số bình thường nhưng nếu có “cán bộ” rất sai, thì có biện pháp không? Chúng yêu cầu tôi không nên nói chung chung mà phải đi vào cụ thể đích danh mới có thể sửa chữa được, vì cán bộ là đại diện cho chính sách nêu gương cho trại viên học tập.

Tôi đã kể đích danh “cán bộ” phụ trách nhà bếp đã ăn chặn bớt thực phẩm của tù (sau đó tôi thấy có cuộc kiểm tra nhà bếp và tên cán bộ tôi nêu đích danh đã bị kỷ luật đưa đi đâu tôi không biết.)

Nói về Đạo đức XHCH!?

Tôi cũng nêu đích danh một “cán bộ” bạn rất thân của “cán bộ” Sơn, quản giáo kho trữ hạt giống mà tôi đang lao động (2 người này là bạn học cùng xóm, cùng đi vào Công An một ngày. “Cán bộ” Sơn kể cho tôi nghe như thể muốn chứng minh “Tình bạn của người CS rất thuần chất, tinh khiết chứ không dựa trên lợi nhuận, tiền bạc như Miền Nam.” Thế mà khi “cán bộ” Sơn đi học tu nghiệp ở Bộ Nội Vụ Hà Nội một tháng, người bạn thân thiết này tạm thế, trưa nào cũng ngủ với vợ bạn mình, chính mắt tôi thấy!) Vậy thì Đạo Đức XHCN ở đâu?

Tôi đã kể linh tinh... trong cuộc đời... long đong... như chiếc thuyền nan... trôi bèo bồng... trôi về đâu?

Bạn hỏi tôi?... Ngày này... năm xưa... ở đâu...? Làm gì nhỉ?

Trôi... bèo bồng... Trôi về đâu...???

Một Ngày Trong Thung Lũng A Shau

Nguyễn Văn Phúc

Lời nói đầu:

Bài dịch từ chương Bốn “One Day in the A Shau Valley” trong tác phẩm Across the Fence của John Stryker Meyer. Tác giả John Stryker Meyer là một người lính Mũ Xanh trong binh chủng Lực Lượng Đặc Biệt Hoa Kỳ. Trong chương Bốn, tác giả thuật lại một công tác của toán ST Louisiana, nhảy vào thung lũng A Shau, phía Tây Huế. Toán thám sát sáu người chạm địch sau khi xuống bãi và di chuyển vào trong một ngọn đồi. Câu chuyện cho thấy tâm lòng của người lính Mũ Xanh Hoa Kỳ, không rời bỏ bạn cùng toán (Việt - Mỹ) và hành động anh hùng của một phi công miền Nam Việt Nam.

Wilbur “Pete” Boggs gặp việc rắc rối: anh bị thiếu mất một toán viên, và máy ông lớn ở Phòng 3 lại vừa chỉ định một mục tiêu trong thung lũng A Shau, được gọi là vùng A Shau 2. Giữa tháng Bảy, trưởng toán Boggs, mang nguyên toán ST Louisiana đi thực tập để cho toán làm quen để nhảy vào vùng hành quân. Mọi người cứ tưởng đây chỉ là một cuộc thực tập bắn đạn thật, huấn luyện về di hành, canh gác đêm trong lúc ở bên ngoài trại. Nào ngờ, toán lại chạm cả đám du kích VC và cả đám lính Bắc Việt. Trận đánh xảy ra rất nhanh, và hai bên đều có người chết. Vì thế, viên toán phó do dự, không chắc sẽ ở lại với toán. Gần cuối tháng Bảy, một trong những viên hạ sĩ quan kỳ cựu trong

phòng truyền tin tại căn cứ FOB 1 hỏi người toán phó nếu anh ta muốn chuyển về làm phòng vũ khí hay không? Anh ta đã nhận lời.

Ngày hôm sau, 1 tháng Tám, Boggs bay thám sát mục tiêu, và đã tìm thấy một bãi đáp chính và cả bãi đáp phụ. Khi trở về trại, Boggs được giới thiệu với Tom Cunningham, người toán phó mới.

Cũng giống như tất cả các người lính Mũ Xanh (Lực Lượng Đặc Biệt) tại trại FOB 1; Tom Cunningham đã tình nguyện gia nhập LLDB, tình nguyện sang Nam Việt Nam, tình nguyện nhảy toán. Tuy vậy, con đường đi đến nhảy toán và là một người lính thám sát của SOG hơi kỳ lạ.

Khi đang theo học khóa bộ binh trung cấp tại trại Ft. Ord, California, anh được lệnh tiếp tục theo học trường đào tạo sĩ quan, nhưng tiêu chuẩn học khoá này bị thay đổi. Lục Quân Hoa Kỳ báo cho những người đang dự tuyển vào OCS là họ lại phải qua một kỳ thi tuyển mới, theo những tiêu chuẩn mới. Theo như Cunningham, có vẻ như Lục Quân đã thay đổi điều lệ để có thể mang thêm lính sang Việt Nam, thay vì sĩ quan. Khi luật được công bố, Cunningham là một trong khoảng hai trăm người lính đi đến trung tâm tuyển mộ SF, tình nguyện gia nhập vào LLDB. Trong số hai trăm người đó, chỉ có anh và sáu người khác được chọn.

Sau khi học xong giai đoạn một, và khi đang theo học giai đoạn hai, anh được huấn luyện để trở thành một nhân viên truyền tin đặc biệt. Ngay khi ấy, Cunningham lại mê thích chất nổ, vậy là anh xin chuyển học về chuyên viên chất nổ.

Cùng thời gian, anh quen với John Walton, y tá nhảy toán. John là dân Bentonville, Arkansas. Walton được gởi sang Việt Nam trong khi Cunningham đang lo hoàn tất chương trình huấn luyện của giai đoạn ba.

Khi đến vịnh Cam Ranh, Cunningham được cho biết có lệnh gởi anh về một đơn vị bộ binh. Anh không thích đơn vị

này. Người sĩ quan liên lạc của LLDB cho anh biết chỉ có một điều duy nhất để được chọn vào lính LLDB là nhảy toán. Cunningham theo học khóa nhảy toán tại MACV Recondo ở Nha Trang. Khóa huấn luyện thật là vô giá, giúp cho những người lính mới làm quen với đất nước mới và những kinh nghiệm về rừng rậm. Khi những cán bộ trong trường biết Cunningham và vài người lính LLDB khác sẽ về trại Phú Bài, Huế; họ hướng dẫn thêm cho mấy người này về những kinh nghiệm lũng, trốn, kỹ thuật tác chiến. Cunningham bay đến Đà Nẵng, rồi cùng mấy người bạn leo lên chiếc trực thăng H-34 Sikorsky đến Phú Bài. Chuyến bay đến Phú Bài thật khó quên. Mấy tay phi công Việt Nam biết Cunningham và bạn anh là lính mới, vừa đến Việt Nam, nên họ bay cao cách con đường lộ có vài thước, bay thật sát trên xe nhà binh, đường lộ, đồi cao dọc theo trại FOB 1. Mục đích chính là dọa mấy anh lính mới này.

Sau khi bay qua khỏi phi trường Phú Bài và trung tâm huấn luyện của Sư Đoàn 2 Bộ Binh dọc theo phía đông quốc lộ 1, chiếc H-34 đột nhiên bay lên cao và bất ngờ bẻ lái thật mạnh về hướng phải, làm cho cửa phải trực thăng đối mặt thẳng với mặt đất. Trước khi mấy tay lính mới kịp hoàn hồn, chiếc Kingbee bay thẳng ngay vào trại FOB 1, khiến đôi khi càng trực thăng đụng vào mấy cành cây trong trại. Chiếc Kingbee queo phải thật nhanh thêm một lần nữa và đáp ngay xuống chỗ đáp.

Boggs dẫn Cunningham đi quanh trại và giới thiệu với các toán viên anh sẽ là người mang máy truyền tin cho toán. Cunningham nói chuyện với người thông dịch viên của toán và gặp hết các toán viên người Việt. Trại Phú Bài là tất cả những gì mà Cunningham có thể tưởng tượng. Boggs mang anh tới Phòng 4, cho Cunningham nhận vũ khí và quân dụng, và cho biết toán sẽ đi hành quân sớm – rất sớm. Cunningham ngạc nhiên, vì anh chưa có đủ thì giờ làm quen và nghỉ ngơi chút đỉnh. Anh im lặng không nói vì tưởng đó là cách làm việc của

trại FOB 1 này. Buổi trưa, anh gặp lại người bạn John Walton, viên y tá của toán ST Louisiana. Boggs cho hai người bạn biết anh muốn toán được đưa vào mục tiêu vào ngay buổi chiều tối, ngay khi mặt trời vừa lặn. Boggs cho họ biết công tác khó ăn và bảo họ mang đầy đạn và mang dư thêm lựu đạn. Thời tiết xấu đã cản trở công việc. Cả hai ngày sau, các toán vẫn chưa được thả xuống. Sáng ngày 3 tháng 8, tại Phòng 3, một buổi thuyết trình được tổ chức chuẩn bị đợt thả toán vào buổi sáng.

Người sĩ quan thuyết trình cho biết nhiều chi tiết và chi tiết mục tiêu họ sẽ vào. Cunningham luôn về những công tác không thành công trong những lần trước, khi các toán khác được nhảy vào khu vực này. Boggs lại nghĩ họ sẽ là may mắn nếu họ xuống được mục tiêu. Nếu họ xuống được, toán có thể sẽ chạm địch rất nhanh, ngay khi toán vừa chạm đất.

Vì núi quá cao, bầu trời chói sáng và nắng đang lên, các viên phi công cho biết họ sẽ thả toán ST Louisiana bằng ba chiếc trực thăng, cứ hai người lính cho một chiếc Kingbee. Khi chiếc H-34 thứ ba đang bay xoắn vòng để xuống nhanh dưới mặt đất, người xạ thủ cho Walton biết chiếc trực thăng đầu đang súng cá nhân bắn. Walton ngạc nhiên tại sao họ tiếp tục đáp xuống khi biết họ đang bị địch nhắm bắn. Riêng với Cunningham ngồi trong chiếc thứ hai, mọi việc rất bình thường. Anh chỉ nghĩ Boggs sẽ yêu cầu không quân bay vòng trên vùng lâu hơn bình thường, vì đây là một mục tiêu A Shau.

Mấy chiếc H-34 bỏ toán ST Louisiana xuống ngay một triền núi, với một bên là nhiều cây rậm rạp, và chung quanh

đồi là cánh đồng trống; và bên kia là khu rừng. Boggs cho toán di chuyển thẳng vào đồi. Walton đi trước một người lính Việt giữ mặt sau của toán, trong khi Cunningham đi sau Boggs trong đội hình. Vì Walton vẫn còn là lính mới, anh chỉ mới đi có hai hay ba lần công tác, nên anh giữ câu hỏi trong lòng, không nói ra. Nhưng anh tự hỏi tại sao họ lại đi vào đồi cây thay vì vào trong rừng.

Toán vừa đến đồi, Boggs bảo Cunningham liên lạc với tuyến báo cho biết là toán xuống diểm an toàn. Các phi cơ bay yểm trợ đang rời khỏi mục tiêu. Khi toán ST Louisiana di chuyển xa khỏi đồi, Cunningham kinh ngạc vì anh nhìn thấy nhiều bẫy và hầm chông. Anh nghĩ rằng, bẫy và hầm chông được dành riêng cho các toán thám sát. May mắn, chúng đã quá cũ, và toán nhìn thấy rõ, từng cái một. Toán tiếp tục di chuyển thêm nhiều phút nữa trước khi dừng chân trong một khu cây cối mọc dày, và rậm. Cunningham gặp khó khăn khi liên lạc với chiếc Convey đang bay khá xa. Sau cùng, anh liên lạc được với một phi cơ với danh hiệu “Alexander”, trước khi một đơn vị công quân di chuyển ngang qua một con đường mòn, cắt ngang đồi.

- “Tại sao anh nói nhỏ như vậy?” Alexander hỏi.

Trong khi Cunningham nói thật nhỏ vào máy PCR-25, Walton quan sát lại ngọn đồi. Anh thấy người lính đi đầu ra thủ hiệu, báo có nhiều lính Bắc Việt bên kia khu rừng, ngược hướng ngay bãi đổ quân của toán. Walton ngồi phía sau với người lính đoạn hậu; cả hai đều ngạc nhiên khi biết có nhiều lính Bắc Việt di chuyển dọc theo con đường mòn.

Tiếng động làm cho người lính đoạn hậu chú ý. Anh lo quan sát về khu vực bên tay phải. Walton ngồi phía trước anh ta, trong lúc bốn người còn lại của toán tản đều ra phía trước. Trong lúc người lính đoạn hậu tiếp tục quan sát bên phải đồi, Walton nhìn thấy một bụi rậm đang chuyển động cách chừng mười thước. Một trong những tên lính Bắc Việt bò lên con

đường mòn. Khi Walton đang còn loay hoay với cây CAR-15, thì tên lính Bắc Việt đứng lên với cây AK-47 cầm trên tay. Mặt hắn nhìn giống như con mèo Cheshire. Tên lính địch bắn nguyên tràn khi Walton vẫn còn lê súng.

Bốn viên đạn của tên lính Bắc Việt bắn trúng người lính đoạn hậu, làm anh bị thương nặng. Đạn từ cây súng CAR-15 bắn trúng tên địch, khiến cho thân người hắn bay ngược vào bên trong rừng. Khi con nguy hiểm vừa qua đi, Walton lo băng bó cho người bạn Việt, anh kéo bạn lên bên trên đồi, đến ngay chỗ Boggs, làm cho anh ổn định và truyền một bịch máu cho bạn mình. Walton xin phép Boggs bò đến xác tên địch để tìm tài liệu và những tin tức cho tình báo, nhưng Boggs khôn ngoan từ chối. Vài phút sau, làn sóng tấn công đầu tiên của quân địch đánh thẳng vào toán thám sát. Toán sáu người đẩy lùi địch mà không có thương vong.

May mắn cho toán, hai chiếc trực thăng hỏa lực của Sư Đoàn 101 Nhảy Dù được điều động từ một mục tiêu ở Nam Việt Nam sang thung lũng A Chau. Việc này làm cho toán được rảnh tay vài phút. Boggs giựt một trái lựu đạn khói, điều khiển trực thăng đánh vài đợt quanh vị trí phòng thủ. Cứ mỗi khi trực thăng vừa đánh và bay qua, quân địch ngay sườn đồi ngồi chễm chệ và nhắm bắn vào toán. Cunningham bò lên bên trên đồi để nhìn cho rõ hơn. Đây là lần đầu tiên anh đụng với lính Bắc Việt. Đạn của quân địch làm cho đất cát bắn tung vào mặt anh nhiều lần. Rồi Cunningham nhận rõ đây không phải là điều hay, nên anh bò trở xuống, thật nhanh. Sau vài lần bắn phá, hai chiếc trực thăng hết đạn, và bay trở về căn cứ ở Phú Bài. Cunningham đùa cợt, hỏi các tay súng của Sư Đoàn 101 Nhảy Dù, có muốn đáp xuống để kéo toán lên. Họ từ chối và cho biết trực thăng trên đường bay.

Vài phút sau, Cunningham được báo cho biết một chiếc khu trục A-1E Skyraiders (Spads) đang vào vùng. Boggs đã xin thả bom napalm. Walton đang ngồi bên phải Cunningham, và anh vừa băng xong vết thương cuối cho người lính Việt.

Cả hai đang ngồi ngay khoảng rừng thưa. Boggs điều khiển thả bom, sẽ ngay chỗ trống và chạy xuống ngay cái gò, chỗ toán Louisiana đang nằm. Walton không lo lắng gì cả. Từ đằng xa, anh có thể thấy chiếc khu trục bay đến, thấy trái bom bay từ trên cao xuống đất. Sau khi bom chạm đất và nổ, một miếng miếng bom nhỏ bay thẳng đến gò, ngay chỗ Walton và toán đang ngồi. Miếng bom ngừng ngay giữa hai chân Walton. Anh ngồi đấy, liếc miếng sắt còn nóng hổi cả mấy giây. Cunningham ngạc nhiên vì trái bom napalm thả quá gần toán, nhưng lửa và miếng bom không bay ngay vào anh, dù anh và Walton chỉ ngồi cách nhau có vài thước. Mấy trái bom làm cho Cộng quân chậm lại, nhưng chúng sắp sửa tấn công tiếp, lần này ngay bên trái Cunningham. Vẫn chưa có ai bị thương. Boggs lo lắng vì vị trí của người lính đoạn hậu bị bỏ trống, nên anh cho lệnh Walton trám vào nơi ấy. Khi Walton bỏ đi, người lính Việt thế vào chỗ anh, ngay kế bên Cunningham.

Walton di chuyển xa khỏi chu vi phòng thủ. Anh bò được khoảng mười mét thì địch tấn công đợt thứ hai. Toán thám sát vẫn giữ vững được vị trí. Khi Cộng quân mở cuộc tấn công lần thứ ba, Boggs hét to, cho biết toán sắp bị tràn ngập. Walton không thể nhìn thấy Boggs, Cunningham và người lính Việt vì cây rừng quá dày khiến anh chỉ nhìn xa được chừng nửa thước. Nhưng lại hay vì Walton chỉ căn cứ vào sự chuyển động của lá cây là biết quân địch đang tràn tới.

Ngay đợt tấn công đó, Boggs gọi không yểm. Anh yêu cầu máy bay đánh thẳng xuống toán để chặn đứng quân địch. Mấy loại đạn 20 ly xé tan đám Cộng quân, nhưng đạn cũng bay thẳng vào vị trí toán. Cunningham đang ở vào tình thế ngặt nghèo và không thể làm được gì cả. Khi biết được thì anh đã bị bắn trúng hai phát. Một viên xuyên thủng đùi mặt; viên kia bay vào máy truyền tin. Máy bị phá hư, nhưng nó đã cứu anh. Boggs bị miếng của máy làm bị thương. Người lính Việt thế chỗ cho Walton chết ngay tức khắc. Mấy viên đạn 20 ly làm nổ lựu đạn, mấy trái đạn khói, và lựu đạn cay mà người lính

Việt mang trên người. Boggs bị trúng thêm nhiều miếng đạn khác, làm cho anh bị nửa mê nửa tỉnh.

Đội không kích đã ngăn chặn được đà tấn công của Cộng quân nhưng cũng làm cho toán bị khói cay, từ lựu đạn, và từ mấy trái bom napalm và khói súng bao trùm lên người. Walton nhanh chóng kiểm soát vết thương của Boggs và Cunningham.

Anh thấy viên đạn 20 ly bắn thủng chân mặt của Cunningham, chỉ còn lại một ít thịt giữ cho chân còn liền nhau. Anh lấy cái đai xanh cầm máu cột chặt vết thương, và dùng con dao xoay quanh phần đùi để giữ không cho máu tràn ra. Walton cũng giúp chữa cho Cunningham bị cháy cổ họng vì lựu đạn cay.

Biết được máy truyền tin PRC-25 bị hư, Walton móc trong túi chiếc máy truyền tin cấp cứu với tần số cao URC-10, và gọi cho Covey. Anh báo cáo:

- Một chết, ba bị thương và nếu Covey muốn mang họ ra, cần phải làm thật gấp.

Walton không có thì giờ để suy nghĩ khoảng cách ngắn, khoảng 10 m, đã cứu mạng anh.

Cunningham kiểm soát lại khắp người để biết chắc là mình còn sống hay đã chết. Người lính Mũ Xanh này có cách

thử lạ kỳ. Anh la to. Tiếng la giống như từ nơi xa, thật xa, nhưng nhờ thế anh biết mình vẫn còn sống. Tiếng la cũng làm cho Cunningham tỉnh luôn. Anh có lại cảm giác bình thường. Cunningham biết anh cần phải tự lo cho mình, càng cố gắng nhiều càng tốt, cho mình và cho những người khác.

Trong khi Walton lo cứu Cunningham, Covey điều khiển không yểm quanh vị trí toán. Walton dùng máy liên lạc và báo cho Covey biết là hai trong ba người bị thương rất nặng và yêu cầu được triệt thoái. Trên chiếc Covey, Pat Walkins bảo Walton di chuyển những người còn lại của toán đến gần một trảng trống ngay sườn núi.

Tại Phú Bài, trong trại FOB 1, hầu như tất cả mọi người lính Mũ Xanh vây quanh các máy truyền tin PRC-25 nghe Covey nói chuyện với toán thám sát, hay trong phòng trung tâm truyền tin, lắng nghe thêm nhiều tần số khác. Khi những báo cáo đầu được Covey báo về tình trạng của toán, toán Louisiana trông có vẻ bất hạnh.

Tại thung lũng A Shau, những cuộc không tập giúp cho toán được rảnh tay đôi chút, giúp cho Walton và người toán viên Việt còn lại mang các người bị thương đến gần trảng trống hơn. Walkins cho Walton biết anh sẽ điều khiển máy chiếc phản lực F-4. Chiếc Kingbee đầu tiên sẽ xuống bốc người bị thương nặng nhất, chiếc thứ hai và thứ ba sẽ giúp triệt thoái những người còn lại.

Walton và người bạn Việt mang người lính đoạn hậu bị thương ra trảng, trong khi Boggs diu Cunningham. Khi Cộng quân vừa nghe tiếng trực thăng Kingbee, trận đánh lại sôi động lên. Người lính Việt bị thương được đặt ngay trảng trống, cỏ chỉ cao chừng một thước. Chung quanh đất, bụi bay mù mịt vì đạn của địch bắn vào. Đại Úy Thịnh lái chiếc trực thăng đầu và đáp xuống ngay vị trí. Càng của trực thăng chỉ cách người lính vài thước.

Cunningham chỉ cảm thấy đau ba lần: lần đầu khi anh bị

trúng đạn. Lần thứ hai, anh cảm thấy như một trong những cái công to lớn của người Tàu, bị dội tới dội lui, trong âm thanh vang vọng. Lần thứ ba khi Boggs diu anh chạy tới bãi triệt thoái thì chân bị thương của anh lại bị kẹt vào thân cây. Anh liền hiểu tại sao người ta nói cơn đau có màu sắc. Cunningham thấy ánh sáng nhiều sắc. Lần cuối xảy ra ngay tại chiếc Kingbee, khi Boggs giúp Cunningham bước lên còng trực thăng. Boggs phải quay người lại để bắn vào đám quân địch đang tràn tới. Vì không muốn bị trúng thương tiếp, nên anh dùng phần còn lại của chân mặt, cà chân mình, cố gắng để leo lên tàu. Anh bò đến đuôi tàu. Cuối cùng anh nghĩ mình đã được an toàn.

Cùng thời gian, Walton biết được chiếc Kingbee thứ hai không bay thẳng xuống bãi bốc như chương trình đã định, và rằng quân lính Bắc Việt tiếp tục dùng súng cá nhân bắn dữ dội vào Walton, Boggs và người bạn đồng nhiệm Việt dũng cảm. Walton hiểu tại sao kế hoạch triệt thoái cần ba chiếc trực thăng: thời tiết nóng và bãi bốc lại nằm ngay dải núi trong thung lũng A Chau. Sức nóng và chiều cao của ngọn núi làm giảm sức nâng của trực thăng, đặc biệt là buổi sáng nắng nóng, cũng như người bị thương nặng như là Cunningham và người lính Việt. Walton gọi cho Walkins, hỏi chiếc trực thăng thứ hai đang ở đâu, và Walkins trả lời, viên phi công không dám bay vào bãi bốc bởi vì quân địch bắn rất quá.

Walton cảm thấy đau lòng. Câu hỏi về sức nặng đã làm cho anh phải bỏ lại người bạn Việt đã hy sinh, vì sức nặng của thân anh ta có thể làm cho những người còn sống gặp nhiều khó khăn khi triệt thoái. Walton và người bạn Việt nhìn lên bầu trời, tìm kiếm trực thăng. Chẳng có chiếc nào. Quân lính Bắc Việt lại tiếp tục tiến thẳng tới ba người lính của toán ST Louisiana đang phơi mình ngoài trắng trổng. Walton biết tình hình quá bất lợi.

“Kingbee đang nhào xuống.” Đó là Đại Úy Thịnh! Trên trực thăng của ông đã chở người bị thương (Đại Úy Thịnh bay

chiếc đầu, ông cho tàu quay lại khi nghe tin chiếc trực thăng kia không dám xuống) và Walton biết không có cách nào mà ông có thể kéo họ lên hết được. Nhưng chiếc Kingbee đang bay xoắn vòng, bay thật nhanh xuống, trước khi lơ lửng ngay bãi bốc. Thịnh đáp ngay chỗ những người còn lại của toán ST Louisiana.

Walton và người lính Việt nhắc Boggs lên tàu và nhảy ngay vào cửa sổ bên phải và bên hông trực thăng, bắn vào quân địch, vì thấy một số tên đang chạy đến trực thăng.

Thật quá đúng. Sức nặng của nhiều người làm Thịnh không thể điều khiển trực thăng lên cao. Vì thế ông nhắc bánh sau khỏi mặt đất và bắt đầu bay thẳng xuống đồi, cố gắng làm cho trực thăng bay nhanh, trong khi bọn Cộng quân nhắm bắn vào tàu. Đến phút cuối, Thịnh điều khiển chiếc trực thăng cũ kỹ Sikorsky bay lên khỏi ngọn cây. Nhưng không may, tàu vẫn chưa bay đủ nhanh nên không thể vươn tới độ cao cần thiết để trực thăng bay lên khỏi núi. Đại Úy Thịnh lại chuyển hướng bay thẳng xuống thung lũng. Cuối cùng, máy bay có đủ sức nâng để bay lên khỏi ngọn núi và bay xa thung lũng A Chau.

Vì Cunningham lết, bò trườn lên trực thăng, làm cho máu từ vết thương chảy mạnh. Anh bắt đầu rơi vào trạng thái hôn mê. Walton dùng thêm một cái đai mới để máu ngưng chảy. Anh chỉ mang có một bịch máu và đã dùng nó cho người bạn

Việt, nên anh không có gì để truyền cho Cunningham. Từ đó về sau, Walton luôn mang theo nhiều túi máu trong bất ý cuộc hành quân nào.

Khi chiếc Kingbee đáp xuống một bệnh viện nhỏ của Hoa Kỳ tại Phú Bài, Cunningham được mang ra khỏi trực thăng, gần như lữa thê. Anh nhớ vài người bác sĩ nói dây đai quá cao. Anh bị bắn thủng bên trên đầu gối và họ lại lo lắng cái đai bị cột quá cao. Lúc Walton và người toán viên Việt mang người lính Việt bị thương vào trong bệnh viện, một người nào đó nói với Walton, nơi này không nhận chữa thương cho người Việt. Walton bảo với họ phải cứu người bạn Việt của anh, hay, nơi này sẽ biến thành địa ngục.

Đối với Walton, vỡ kịch vẫn chưa chấm dứt. Khi họ mang Cunningham vào bên trong, mạng sống anh như chuông treo mảnh vì mất quá nhiều máu, và bị chấn thương khi mở xê. Một trong mấy tay bác sĩ trẻ lại bị bồi rồi. Anh ta chưa bao giờ gặp một người lính tác chiến dơ dáy, đầy mồ hôi, mới từ chiến trường về, cứ đứng cạnh bên, soi mói về nghề nghiệp của anh ta. Khi áp huyết của Cunningham xuống quá thấp, đến nỗi họ không thể chuyền nước biển vào được, Walton bảo viên bác sĩ cắt thẳng vào gân, cho gân lòi ra, gấn ống thông vào và may lại. Viên bác sĩ biết rằng người y tá thám sát sẽ không rời bỏ chỗ này.

Tối hôm đó, sau khi Walton tắm rửa và cạo râu, anh chơi xì phé trong câu lạc bộ trại. Vì thuận tay trái, nên khi Walton thắng ván bài, tay phải anh giữ mấy lá bài. Khi anh đặt những lá bài xuống bàn, một người thấy cổ tay phải của anh có một vết cắt còn mới. Họ hỏi Walton tại sao lại có vết thương này? Walton bồi rồi vì vết thương nên phải tạm ngưng đánh bài. Hầu hết những người chơi bài là lính thám sát hay những tay ngồi trên chiếc phi cơ quan sát (những người này từng là nhân viên nhảy toán). Cuối cùng, Walton cho biết trong lúc bắn nhau với tên lính Bắc Việt, cái tên đã làm người lính đoạn hậu bị thương, một viên đạn AK chạm vào cổ tay của Walton khi

anh xoay người và giết chết hắn. Tất cả mọi người ngồi im lặng trong nhiều giây, ngạc nhiên khi biết còn chút xíu là anh bị bắn và may mắn là viên đạn đã không làm anh bị thương nặng. Walton chỉ nhún vai, và tiếp tục chơi bài.

Sáng sớm ngày chủ nhật, nhiều người lính Mũ Xanh trong trại Phú Bài lái xe tới bệnh viện thăm Boggs, Cunningham, và người lính Việt. Cunningham đang ngủ, nhưng Boggs muốn trở về đơn vị, mặc dầu trên mặt anh, trên hai tay, và trên ngực có nhiều miếng băng. Họ mang cho anh chai rượu whiskey và nói về trận đánh ngày hôm qua. Boggs đề ý đến nỗ lực của Walton, khả năng chịu đau mà không than van của Cunningham, lòng dũng cảm và hào hùng của viên phi công Kingbee, Đại Úy Thịnh. Trong ngày, Đại Tá Jack Warren chỉ huy trưởng C&C và trại FOB 4 cùng nhiều sĩ quan SOG ghé thăm những người sống sót. Họ hỏi Cunningham cần gì. Họ để lại thuốc lá cho anh, chai Gordon Martin. Một y tá của trại FOB 1 tặng anh một hộp quạt máy. Đó là một trong vài vật mà Cunningham mang về quê hương khi anh rời bỏ Nam [Nam Việt Nam].

* * *

Trong một cuộc phỏng vấn vào năm 2002, Cunningham nói,

- “Anh có thể làm tất cả mọi điều đúng hay sai mà không có ảnh hưởng gì cả. Cuộc sống chỉ sai biệt có vài phần.”

Ngay buổi sáng tại thung lũng A Shau, anh ta mang dư thêm một túi lựu đạn, đúng theo chỉ thị của Boggs. Nó nằm ngay đây ba chạc, hơi thòng xuống dưới chân. Viên đạn 20 ly cắt đứt chân anh, chỉ cách túi lựu đạn có vài phân.

- “Nếu viên đạn đó trúng túi lựu đạn, Pete [Boggs] và tôi [Cunningham] đã mất mạng, ngay trong thung lũng A Shau.”

Sài Gòn nhỏ ngày 12 tháng 7 năm 2014